

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2007**Proba scrisă la MATEMATICĂ
PROBA D****Varianta 028**

Profilul: Filiera Teoretică: sp.: matematică-informatică, Filiera Vocatională, profil Militar, Specializarea: specializarea matematică-informatică

◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

La toate subiectele se cer rezolvări cu soluții complete

SUBIECTUL I (20p)

- (4p) a) Să se calculeze modulul numărului complex $1+i$.
- (4p) b) Să se calculeze modulul vectorului $\overrightarrow{MN} + \overrightarrow{NP} + \overrightarrow{PM}$, unde $M(0, 1)$, $N(-1, 0)$ și $P(0, -1)$.
- (4p) c) Să se determine ecuația tangentei la cercul $x^2 + y^2 = 20$ dusă prin punctul $P(2, 4)$.
- (4p) d) Să se arate că patrulaterul cu vârfurile în punctele $L(1, 0)$, $M(0, 1)$, $N(-1, 0)$ și $P(0, -1)$ este pătrat.
- (2p) e) Să se calculeze coordonatele punctului de intersecție al diagonalelor patrulaterului cu vârfurile în punctele $L(1, 0)$, $M(0, 1)$, $N(-1, 0)$ și $P(0, -1)$.
- (2p) f) Să se determine $a, b \in \mathbb{R}$, astfel încât să avem egalitatea de numere complexe $(3+2i)(3-2i) = a+bi$.

SUBIECTUL II (30p)**1.**

- (3p) a) Dacă într-o progresie geometrică primul termen este 1 și rația este 3, să se calculeze termenul al șaselea.
- (3p) b) Să se calculeze probabilitatea ca un număr $n \in \{0, 1, 2, 3, 4\}$ să verifice relația $n^2 + 4 < 3^n$.
- (3p) c) Dacă funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^{13} + 1$, are inversa $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, să se calculeze $g(2)$.
- (3p) d) Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $\log_2(x^2 + 4) = 3$.
- (3p) e) Să se calculeze suma cuburilor rădăcinilor polinomului $f = X^3 - X - 6$.

2. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2^x + 3^x$.

- (3p) a) Să se calculeze $f'(x)$, $x \in \mathbb{R}$.
- (3p) b) Să se calculeze $\int_0^1 f(x)dx$.
- (3p) c) Să se arate că funcția f este convexă pe $\mathbb{R}$.
- (3p) d) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1}$.
- (3p) e) Să se determine ecuația asymptotei către $-\infty$ la graficul funcției f .

SUBIECTUL III (20p)

În $M_2(\mathbf{R})$ se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 2 & -3 \\ 1 & -2 \end{pmatrix}$ și $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.

- (4p) a) Să se verifice că $A^2 = B^2 = I_2$.
- (4p) b) Să se calculeze determinantul și rangul matricei A .
- (4p) c) Să se arate că matricea B este inversabilă și să se calculeze inversa ei.
- (2p) d) Să se verifice că $AB \neq BA$.
- (2p) e) Să se arate că $(BA)^n \neq I_2$, $\forall n \in \mathbf{N}^*$.
- (2p) f) Să se arate că ecuația $X^2 = I_2$ are cel puțin 2007 soluții în mulțimea $M_2(\mathbf{Z})$.
- (2p) g) Să se dea un exemplu de structură de grup în care există două elemente de ordin finit, al căror produs nu are ordin finit.

SUBIECTUL IV (20p)

Se consideră numerele reale $a_1, a_2, \dots, a_n$ și funcțiile $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $F : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$

$$f(x) = a_1 \cos x + a_2 \cos 2x + \dots + a_n \cos nx \text{ și } F(x) = a_1 \sin x + \frac{a_2}{2} \sin 2x + \dots + \frac{a_n}{n} \sin nx,$$

unde $n \in \mathbf{N}$, $n \geq 2$. Notăm cu $S(p, q) = \int_0^{2\pi} \cos px \cos qx dx$, $\forall p, q \in \mathbf{N}^*$.

- (4p) a) Să se arate că funcția F este o primitivă a funcției f pe $\mathbf{R}$.
- (4p) b) Să se verifice că $F(x + 2k\pi) = F(x)$, $\forall k \in \mathbf{Z}$, $\forall x \in \mathbf{R}$.
- (4p) c) Utilizând rezultatul: "Dacă o funcție $g : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ este periodică și monotonă atunci funcția g este constantă", să se arate că dacă $f(x) \geq 0$, $\forall x \in \mathbf{R}$, atunci funcția F este constantă.
- (2p) d) Utilizând formula: $2 \cos a \cos b = \cos(a - b) + \cos(a + b)$, $\forall a, b \in \mathbf{R}$, să se arate că $S(p, q) = 0$, dacă $p \neq q$, $p, q \in \mathbf{N}^*$.
- (2p) e) Să se arate că $S(p, p) = \pi$, $\forall p \in \mathbf{N}^*$.
- (2p) f) Să se demonstreze că dacă $f(x) \geq 0$, $\forall x \in \mathbf{R}$, atunci $a_1 = a_2 = \dots = a_n = 0$.
- (2p) g) Să se arate că, dacă $\int_0^{2\pi} f^2(x) dx = 0$, atunci $a_1 = a_2 = \dots = a_n = 0$.

Varianta 28

Subiectul I.

- a) $|1+i| = \sqrt{2}$.
- b) 0.
- c) Ecuația tangentei este $x + 2y - 10 = 0$.
- d) $LM = \sqrt{2} = MN = NP = PL$, $M = \frac{\pi}{2}$, deci patrulaterul $LMNP$ este un pătrat.
- e) $O(0,0)$ este punctul de intersecție al diagonalelor.
- f) $a=13$ și $b=0$.

Subiectul II.

1.

- a) $a_6 = 243$.
- b) Probabilitatea căutată este $p = \frac{3}{5}$
- c) $g(2) = 1$.
- d) $x \in \{-2, 2\}$.
- e) $x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = 18$.

2.

- a) $f'(x) = 2^x \cdot \ln 2 + 3^x \cdot \ln 3$, $x \in \mathbf{R}$.
- b) $\int_0^1 f(x) dx = \frac{1}{\ln 2} + \frac{2}{\ln 3}$.
- c) $f''(x) > 0$, $\forall x \in \mathbf{R}$, deci funcția f este convexă pe $\mathbf{R}$.
- d) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = 2 \cdot \ln 2 + 3 \cdot \ln 3$.
- e) Dreapta $Ox: y = 0$ este asimptota orizontală spre $-\infty$ la graficul funcției f .

Subiectul III.

- a) Se verifică prin calcul direct.
- b) $\det(A) = -1$, $\text{rang}(A) = 2$.
- c) $\det(B) = -4 + 3 \neq 0$, așadar B este inversabilă. Obținem $B^{-1} = \begin{pmatrix} 2 & -3 \\ 1 & -2 \end{pmatrix} = B$.
- d) $AB = \begin{pmatrix} 4 & -7 \\ -1 & 2 \end{pmatrix}$ și $BA = \begin{pmatrix} 2 & 7 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}$, așadar $AB \neq BA$.

e) Notăm $C = BA = \begin{pmatrix} 2 & 7 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}$.

Pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$, există $a_n, b_n, c_n, d_n \in \mathbb{R}$ astfel încât $C^n = \begin{pmatrix} a_n & b_n \\ c_n & d_n \end{pmatrix}$.

mai mult, $\begin{cases} a_{n+1} = 2a_n + b_n \\ b_{n+1} = 7a_n + 4b_n \end{cases}, \forall n \in \mathbb{N}^*$ și se arată prin inducție că $\forall n \in \mathbb{N}^*, b_n > 0$,

deci $\forall n \in \mathbb{N}^*, C^n \neq I_n$.

f) Pentru $n \in \mathbb{N}^*$, considerăm matricele $X_n = \begin{pmatrix} 1 & n \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$, pentru care $X_n^2 = I_2$.

Așadar ecuația $X^2 = I_2$ are o infinitate de soluții, deci mai mult de 2007.

g) În grupul $(Gl_2(\mathbb{R}), \cdot)$ al matricelor inversabile de ordinul 2 cu coeficienți reali, avem $A, B \in Gl_2(\mathbb{R})$, $A^2 = B^2 = I_2$ și matricea BA are ordinul infinit.

Subiectul IV.

a) Calcul direct.

b) Evident, deoarece funcția sinus este periodică, de perioadă principală 2π .

c) Dacă pentru orice $x \in \mathbb{R}$, $f(x) = F'(x) \geq 0$, atunci funcția F este crescătoare pe $\mathbb{R}$ și fiind periodică (din punctul b)), rezultă că F este constantă pe $\mathbb{R}$. Deoarece $F(0) = 0$, deducem că $\forall x \in \mathbb{R}$, $F(x) = 0$.

d) Se arată prin calcul direct.

e) Se arată prin calcul direct.

f) Dacă pentru orice $x \in \mathbb{R}$, $f(x) \geq 0$, din c) rezultă $\forall x \in \mathbb{R}$, $f(x) = F'(x) = 0$.

Atunci, pentru orice $p \in \{1, 2, \dots, n\}$, avem:

$$0 = \int_0^{2\pi} \cos px \cdot f(x) dx \stackrel{\text{d), e)}}{=} a_p \cdot S(p, p) = a_p \cdot \pi, \text{ deci } a_p = 0.$$

g) $\int_0^{2\pi} f^2(x) dx = 0 \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow 0 = \sum_{p=1}^n a_p^2 \cdot \int_0^{2\pi} \cos^2 px dx + 2 \sum_{1 \leq p < q \leq n} a_p \cdot a_q \cdot \int_0^{2\pi} \cos px \cdot \cos qx dx = \pi \sum_{p=1}^n a_p^2.$$

Rezultă că $a_1 = a_2 = \dots = a_n = 0$.